

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

СИЛАБУС

**вибіркового освітнього компонента
ОСНОВИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ**

підготовки магістра

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Основи психолого-педагогічної майстерності» підготовки магістра (другий освітній рівень)

Розробник: О. Сохацька, доцент кафедри культурології, доцент, кандидат педагогічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ Шостак В. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри культурології

протокол №10 від 02 лютого 2026 р.

Завідувач кафедри:

доцент **Москвич О. Д.**

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність: В12 Культурологія та музеєзнавство Освітньо-професійна програма: Культурологія. Культурна політика і міжкультурна взаємодія Освітній рівень: Другий (магістерський) рівень вищої освіти	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання – 1 курс
		Семестр__ - 2 семестр
ІНДЗ: €		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 14 год.
		Самостійна робота - 88 год.
	Консультації – 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові: Сохацька Оксана Анастасіївна

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри культурології, доцент.

Контактна інформація: 0509616205 ел.адреса sohatskaoksana@gmail.com

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cqi-bin/timetable.cqi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Основи психолого-педагогічної майстерності» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти другого (магістерського) рівня.

Подальше вдосконалення системи освіти України висуває перед педагогічною наукою шерег складних і відповідальних завдань, пов'язаних з науковим обґрунтуванням цілей, завдань, змісту, форм, засобів і методів навчально-виховної діяльності. Розв'язання цих завдань можливе лише на підставі розширення і поглиблення науково-педагогічних досліджень, залучення до дослідницької царини нових питань і проблем, зумовлених реальними потребами суспільного розвитку. Особливо важливими й актуальними є питання і проблеми, пов'язані з професійною підготовкою

майбутнього викладача, фахівця, а саме формування техніки і технології педагога.

Професійна майстерність викладача за своєю структурою є багатогранною, де головним і визначальним моментом є особистість педагога, але як один з найважливіших компонентів майстерності розглядається й педагогічна техніка, репрезентована системою емоційно-виразних засобів, які забезпечують технологію педагогічної діяльності й найповніший прояв педагогічного потенціалу фахівця. Творчий потенціал педагога складається із системи знань, умінь, переконань; розвиненого почуття нового; високого рівня мислення, його гнучкості, не стереотипності та оригінальності, здатності швидко змінювати прийоми дій відповідно до нових умов діяльності.

Зміст освітнього компонента. Педагогічні здібності, педагогічні якості. Сутність психологічних, професійних якостей, необхідних в педагогічній діяльності. Оновлення та розширення професійних компетентностей і компетенцій в навчально-методичній, науково-дослідній діяльності. Інноваційні технології, творчий підхід до використання форм, методів, засобів навчання. Психологія процесу навчання, визначення дидактичних завдань. Професійно-педагогічна діяльність викладача. Психолого-методична майстерність викладача як вияв власного «Я». Формування виконавського вміння в процесі професійної підготовки. Виховання навичок професійної уваги. Розвиток уяви і фантазії майбутнього фахівця. Формування психофізичної свободи. Методика вдосконалення майстерності викладача як суб'єкта спілкування. Педагогічна технологія спілкування у процесі викладацької діяльності. Професійно-педагогічний стиль спілкування. Мовлення як засіб педагогічного спілкування: технологія і техніка мовлення; адаптація і розвиток професійного дихання; педагогічні засади практичної роботи над текстом.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою навчання освітнього компонента є формування і закріплення теоретичних знань і професійних навичок та вмінь, удосконалення особистісних якостей для виконання на більш високому та якісному рівні професійних завдань при навчанні і викладанні; актуалізація розвитку професійно значущих особистих дидактичних здібностей і вмінь.

Завдання освітнього компонента полягає у прагненні допомогти здобувачам усвідомити педагогічну діяльність як рефлексивне керування діяльністю особистості; розкритті сутності, структури та характерних особливостей педагогічної професійної майстерності; формуванні у здобувачів навичок науково-педагогічного і методичного пошуку; сприянні виробленню індивідуальних рис особистості педагога, культури педагогічного спілкування.

На основі аналізу сучасних педагогічних досліджень практики навчання спеціальних дисциплін, з урахуванням того, що здобувачі вивчали тільки основи підготовки, у ВОК знайшли своє визначення сучасні інноваційні підходи вітчизняних та зарубіжних науковців як до всього

навчально-пізнавального процесу у закладах вищої освіти, так і до окремих його структурних елементів, педагогічної техніки викладача, комунікативних здібностей, умінь та навичок індивідуально-педагогічного спілкування зі студентами, організації та методики діагностики їх навчально-пізнавальної діяльності, керівництво науково-пошуковою роботою.

При навчанні ВОК використовуються різні освітні технології, які дозволяють оптимізувати освітній процес, структурувати інформацію, а також зацікавити здобувачів освіти. Заняття проходять в інтерактивній формі, застосовуються сучасні методи контролю студентів (тести, творчі завдання, контроль за допомогою технічних засобів).

Процес вивчення освітнього компонента спрямований на формування наступних компетентностей:

- структурних компонентів педагогічної майстерності;
- джерел педагогічної майстерності та шляхів її формування;
- теоретичних основах викладацької роботи;
- нових сучасних формах і методах формування особистості педагога;
- сучасних підходах до теорії і практики навчання, основних напрямках науково-педагогічних досліджень, основних характеристиках професійної майстерності викладача;
- застосування набутих знань у фаховій (у тому числі педагогічній) діяльності;
- понятійного апарату дисципліни і навичок аналізу педагогічних текстів;
- специфіки становлення і розвитку професійно-педагогічної майстерності викладача;
- змісту і сутності професійних якостей, необхідних в педагогічній діяльності;
- особливостей педагогічної етики;
- шляхах формування мовленнєвої культури педагога;
- функцій, стилів, основних закономірностей педагогічного спілкування;
- складових педагогічної культури педагога;
- володіння новітніми методиками і технологіями педагогічної майстерності;
- аналізу науково-педагогічної проблеми;
- володіння навичками організації особистісно орієнтованого освітнього простору, середовища;
- прогнозування результатів своєї діяльності;
- моделювання педагогічно доцільного розв'язання педагогічної задачі;
- аналізу власної діяльності з погляду педагогічної доцільності;
- формування педагогічного мислення;
- організації проведення педагогічного експерименту;

- орієнтації у сучасному стані наукового фахового життя і вести діалог/дискусію, аргументуючи свої власні погляди;
- застосування отриманих знань і навичок у власній фаховій діяльності.

3. Soft skills:

- здатність логічно і критично мислити;
- креативність, оригінальність, ініціативність;
- здатність до логічної аргументації;
- уміння працювати в команді;
- лідерство;
- навички ефективної комунікації;
- навички емпатії в педагогічних ситуаціях;
- розв'язання проблем та формування ідей;
- здатність керувати своїм часом;
- уміння вчасно та якісно виконувати поставлені завдання.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. Семін.)	Конс.	Сам. роб.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Становлення і розвиток психолого-педагогічної майстерності.						
Тема 1. Педагогічні здібності.	8		2		6	
Тема 2. Педагогічні якості.	8		2		6	
Тема 3. Сутність психологічних, професійних якостей, необхідних в педагогічній діяльності.	6		2		4	РМГ- 5 б
Тема 4. Оновлення та розширення професійних компетентностей і компетенцій в навчально-методичній, науково-дослідній діяльності.	8			2	6	ДС -5 б
Тема 5. Інноваційні технології, творчий підхід до використання форм, методів та засобів навчання.	10	2		2	6	ІРС – 5 б
Тема 6. Психологія процесу навчання, визначення дидактичних завдань.	6		2		4	РМГ – 5 б
Тема 7. Професійно-педагогічна діяльність викладача.	8	2			6	РМГ – 5 б
Тема 8. Психолого-методична майстерність викладача як вияв власного «Я».	8	2			6	ДС - 5 б
Разом за модулем 1	62	6	8	4	44	30
Змістовий модуль 2. Організація практичної підготовки спеціалістів.						
Тема 9. Формування виконавського вміння в процесі	8			2	6	

професійної підготовки.						
Тема 10.Виховання навичок професійної уваги. Розвиток уяви і фантазії майбутнього фахівця.	10		2		8	
Тема 11.Формування психофізичної свободи.	8	2			6	ІРС – 8 б
Тема 12.Методика вдосконалення майстерності викладача як суб'єкта спілкування.	10	2		2	6	ДБ – 8 б
Тема 13.Педагогічна технологія спілкування у процесі викладацької діяльності.	8		2		6	ІРС – 8 б
Тема 14.Професійно - педагогічний стиль спілкування.	8		2		6	РЗ – 8 б
Тема 15.Мовлення як засіб педагогічного спілкування: технологія і техніка мовлення; адаптація і розвиток професійного дихання; педагогічні засади практичної роботи над текстом.	6				6	РМГ – 8 б
Разом за модулем 2	58	4	6	4	44	40
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота						10
ІНДЗ						20
Всього годин / Балів	120	10	14	8	88	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, КР - контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

- ✓ Професійна компетентність, зміст і шляхи її оцінки в умовах ЗВО- 10 годин;
- ✓ Зміст основних нормативних документів Болонського процесу – 10 годин;
- ✓ Вимоги Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) – 10 годин;
- ✓ Модульно-рейтингова програма з дисципліни за вимогами ECTS – 10 годин;
- ✓ Професійна модель викладача ХХІ ст. – 8 годин;
- ✓ Засоби навчання, ТЗН у навчальному процесі – 10 годин;
- ✓ Удосконалення системи мотивації студентів в умовах кредитно-модульної системи – 8 годин;
- ✓ Впровадження моделі дистанційного навчання за вимогами Болонської системи – 6 годин;

✓ Організація процесу самоуправління навчально-творчою діяльністю в умовах кредитно-модульної системи - 6 годин.

Всього 88 годин.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Політика оцінювання здобувачів освіти відповідає *«Положенню про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів Волинського національного університету імені Лесі Українки»* та *«Положенню про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»*. Під час вивчення вибіркового ОК *«Основи психолого-педагогічної майстерності»* здобувач другого рівня має виконувати завдання відповідно до програми силабусу, відвідувати лекції, практичні заняття з курсу, дотримуватись графіку та розкладу занять, затверджених факультетом, має опрацювати матеріал, передбачений планом практичного заняття (опрацювати рекомендовану літературу до теми, мати конспекти лекції, аналізувати теоретичний матеріал, володіти термінологічним словником, підготувати відповіді відповідно до плану практичних занять, доповнювати та коментувати відповіді інших здобувачів, виконувати запропоновані практичні, творчі завдання), своєчасно звітувати і виконувати поставлені перед ним завдання.

Здобувач освіти, який старанно готувався до кожного практичного заняття і відповідав на кожному практичному занятті, дотримуючись *норм академічної доброчесності*, максимально може отримати 100 балів. Мета практичних занять – виявити ступінь засвоєння теоретичного матеріалу та застосування на практиці сформованих умінь і навичок.

За проведення онлайн-занять (через карантинні заходи, воєнні дії) у здобувачів освіти має бути увімкнений мікрофон, веб-камера, справні технічні засоби, які забезпечать успішну віртуальну комунікацію.

Якщо здобувач освіти через об'єктивні причини не відвідував заняття чи хоче покращити свій результат, то він має можливість скласти викладачеві тему в дні консультацій не пізніше як за тиждень до дати призначення заліку.

За наявності документа про опанування сертифікатного курсу, що за проблематикою дотичний до нормативного ОК, здобувач освіти може не складати однієї чи кількох тем (згідно з кількістю годин, зазначених у сертифікаті).

Здобувачівищої освіти, що є учасниками проблемних груп, переможцями тематичних олімпіад, учасниками науково-практичних конференцій, авторами відповідних публікацій (статей або тез), мають право отримати додаткові бали, які будуть зараховані як результати поточного контролю з освітнього компонента.

Докладнішу інформацію можна отримати за покликанням: *«Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній*

та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» <https://Ink.ua/5V1RZ6YNd>

Процес навчання є творчим, відкритим до дискусії та обговорення запропонованих тем. Усі завдання, передбачені програмою, повинні бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач був відсутній на занятті без поважної причини, він/вона повинні опрацювати навчальні питання та завдання самостійно та у визначені викладачем терміни обов'язково звітувати про засвоєння ними навчального матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності.

Увесь навчальний процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, довіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності. Учасник освітнього процесу повинен дотримуватися навчальної етики, толерантності стосовно всіх учасників процесу навчання, не порушувати часових меж та лімітів навчального процесу.

Для забезпечення довіри до результатів навчання категорично заборонено списувати під час виконання практичних завдань, на заліку та ін. Усі письмові роботи, виконані здобувачем освітнього рівня, за наявності сумнівів в академічній доброчесності можуть бути перевірені за допомогою систем антиплагіату. Жодна з форм порушення академічної доброчесності (присвоєння чужих робіт чи ідей, плагіат, некоректне цитування та ін.) недопустима. За таких дій передбачена адекватна реакція відповідно до нормативного документа – *«Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки»*.

Дотримання академічної доброчесності забезпечується відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом та здобувачами освіти передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей).

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч. 6 статті Закону України «Про освіту»):

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з університету;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими університет керується у своїй діяльності, можна докладно ознайомитися в – *«Кодексі академічної доброчесності Волинського університету імені Лесі Українки»* <https://lnk.ua/KVvdM6d4E/> .

Основними критеріями оцінювання є:

- логічність аргументації;
- доказовість;
- посилання на джерела (література);
- стилістика викладу матеріалу;
- політика академічної поведінки та етики;
- відвідування лекційних занять та опрацювання їх матеріалу;
- виконання завдань семінарських занять і завдань самостійної роботи;
- виконання контрольних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Терміни і умови перескладання визначаються деканатом відповідно до рекомендацій навчального відділу. Вони можуть корегуватися викладачем за попередньою домовленістю з магістром в залежності від ситуації і конкретних обставин.

Якщо через поважні причини здобувач другого (магістерського) рівня не відвідав заняття чи хоче покращити свій результат, то в дні консультацій він зможе скласти тему чи кілька тем, але не пізніше як за тиждень до офіційної дати призначення заліку. У випадку незадовільної підсумкової оцінки здобувач має можливість повторного складання заліку викладачеві відповідно до переліку запропонованих питань в терміни, визначені розкладом залікової сесії.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувач другого (магістерського) рівня має можливість порушити будь-яке питання, яке має стосунок до процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуте відповідно до попередньо визначених процедур у ЗВО. Для врегулювання конфліктів у навчальному та освітньому процесі керуємося *«Положенням про порядок і*

процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки», п. 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

При вивченні освітнього компонента «Основи психолого-педагогічної майстерності» здобувач виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності з програмою силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до семінарських занять, (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекцій, володіння термінологічним словником дисципліни, підготовку відповідей згідно плану семінарських занять, доповнення та коментарі інших студентів, підготовку презентацій, творчих завдань).

Поточним контролем передбачені відповіді на семінарських заняттях, що має на меті перевірку знань, присутність на лекціях, наявність конспекту та виконання творчих, науково-дослідницьких, пошукових (самостійних) завдань.

Максимальна кількість балів, що може набрати здобувач за змістовими модулями, становить 70.

Учасник освітнього процесу має дотримуватись навчальної етики, толерантності з усіма учасниками процесу навчання, часових меж та лімітів навчального процесу.

Здобувач повинен відпрацювати пропущене лекційне заняття, представивши конспект теми. Пропущене практичне (семінарське) заняття відпрацьовується у формі усного опитування по темі під час якого оцінюються знання здобувача, володіння основними категоріями і поняттями, а також може представити інформаційно-аналітичний реферат або пошукове завдання (тези, есе, творча робота на вибір по темі).

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Навчальний процес не можна успішно здійснювати без надійного зворотного зв'язку, без контролю за його ходом і результатами.

У системі контролю знань здобувачів у закладах вищої освіти розрізняють поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюють протягом навчальних семестрів, підсумковий - наприкінці семестрів.

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);
- контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;
- контроль за виконанням індивідуального навчально-дослідного завдання для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Поточний контроль відіграє важливу роль у підвищенні ефективності навчального процесу. Традиційна форма проведення поточного контролю є індивідуальна співбесіда, колоквиум і контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового іспиту, заліку.

Індивідуальна робота передбачає створення умов для розкриття індивідуальних творчих здібностей студентів. В основі індивідуальної роботи лежить принцип індивідуальності. ІНДЗ – вид позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького та проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу дисципліни і завершується контролем. Індивідуальне завдання виконується студентом при консультуванні з викладачем. Допускаються варіанти використання комплексної тематики декількома здобувачами. Запропонована тематика ІНДЗ має практичне спрямування і носить дослідницький, творчо-пошуковий характер. ІНДЗ виконується у формі рефератів, творчих наукових проєктів, науково-дослідницьких робіт і оцінюється у 20 балів.

Методи навчання.

Значення методів навчання і виховання як його складової у навчально-виховному процесі зумовлене тим, що вони є засобами реалізації педагогічних цілей. Від методів навчання значною мірою залежить не тільки обсяг та глибина набутих студентами знань, сформованість у них професійних умінь і навичок, а й розвиток їхнього творчого мислення, інтелектуальний розвиток загалом. Підвищенню ефективності навчально-виховного процесу, успішному досягненню педагогічних цілей при вивченні ВОК «Основи психолого-педагогічної майстерності» сприяють такі методи навчання:

1. За джерелами отримання знань:
 - Словесні методи (лекція, бесіда, консультація, самостійна робота студента з навчальною літературою);
 - Наочні методи, що передбачають зорове сприйняття;
 - Практичні методи, що спрямовані на формування у студентів умінь і навичок застосування набутих знань на практиці (лабораторні роботи, виконання вправ).
2. За характером дидактичних завдань:
 - Методи набуття нових знань;
 - Методи перевірки та оцінювання знань;
 - Методи закріплення знань;
3. За логічними шляхами засвоєння знань:
 - Історичний метод, логічний метод, аналітичний метод, синтетичний метод, метод аналогії, метод гіпотези.
4. За суб'єктом діяльності:
 - Методи викладання, методи навчання.
5. За характером і рівнем пізнавальної діяльності студентів:
 - Пояснювально-ілюстративний, проблемний метод, метод систематичного і фрагментарного, інтенсивного (поглибленого) й екстенсивного (оглядового), аргументованого і постульованого розгляду навчального матеріалу на лекціях та семінарах.

**Максимальна кількість балів,
яку може отримати студент за види навчальних робіт:**

Семинарські заняття – (за роботу на одному занятті – 10 балів, всього – 70 балів;

індивідуальне навчально-дослідне завдання – 20 балів; контрольна робота – 10 балів;

Критерії оцінювання:

Семинарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- вміння зробити висновки, узагальнення;
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання):

- поглиблене вивчення джерел,
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- творчий підхід, самостійність та критичність мислення;
- опрацювання літератури: кількісні і якісні параметри.

В оцінці здобувачів враховуються наступні моменти: достатність об'єму відповіді (повна, достатньо повна, неповна); ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, правилами; зрозумілість основного завдання запитання; логічність викладу матеріалу; обґрунтованість основних положень власних міркувань; не традиційність підходу до викладу відповіді; уміння інтегрувати та диференціювати знання.

«9 — 10 балів» виставляється здобувачам, які в повному об'ємі володіють програмовим матеріалом з ОК, обізнані з усіма поняттями та термінами і адекватно оперують ними під час відповідей на поставлені запитання, ознайомлені з спеціальною літературою. Для отримання вищого балу студенти повинні продемонструвати творчу самостійність, здатність аналізувати факти, логічно мислити, ставити запитання та шукати на них відповіді. При оцінці враховуються уміння аргументувати власні судження теоретичними та фактичними положеннями, виконання завдань для самостійної роботи.

«5 — 9 балів» виставляються також за умов достатньо повного володіння знаннями з ОК. Відповідь здобувача має бути правильною, обґрунтованою зі знаннями основних напрямів і змісту роботи. Здобувач повинен уміти аналітично працювати з різними концепціями, ідеями,

підходами до поставлених проблем. Одночасно в роботі може бути допущено дві-три несуттєві помилки чи деяка неповнота відповіді, кострубатість і скутість у висловленій думці. Не в повній мірі виконані завдання для самостійної роботи.

«2 — 5 балів» виставляється за знання що продемонстровані в неповному об'ємі. Завдання для самостійної роботи виконані частково.

«0 — 1 бал» - теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння. Завдання для самостійної роботи не виконані.

Контрольна робота передбачає **10 балів**. Так, **10-6 балів** — відповідь належить до високого рівня засвоєння навчального матеріалу, є повною, логічною, аргументованою та доказовою. **5-3 бали** виставляється здобувачам, які мають базові знання, знання літературних джерел з ОК, проте здобувач не може дати їх достатньої критичної оцінки. **2 бали** виставляється за відповіді здобувачів, які носять фрагментарний і неповний характер; не завжди є логічними і обґрунтованими, однак присутні власні судження та висновки. **1-0 балів** — теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без осмислення, аналізу. Відповідь не містить елементів власного судження або взагалі відсутня.

Оцінювання індивідуально-дослідного завдання передбачає:

20-15 балів — самостійно і творчо вирішені проблеми, здобувач вміє узагальнювати й систематизувати, робити логічні висновки, логічна структура змісту навчального матеріалу ВОК розроблена.

14-9 балів виставляється здобувачам, які проявляють творчу самостійність, виявляють здатність аналізувати факти, що стосуються поставлених проблем. Розроблена логічна структура змісту навчального матеріалу ВОК є логічно викладеною, зроблено самостійні висновки, зустрічаються несуттєві недоліки.

8-3 бали відповідають роботі, в якій на належному рівні висвітлюється певна проблема, відсутні судження здобувача, його висновки та узагальнення. Висвітлення проблеми є неповним.

2-0 балів виставляється здобувачам, які виконали ІНДЗ на неналежному рівні: матеріал не відображає проблему дослідження, відсутній логічний виклад.

V. Підсумковий контроль

Рівень знань здобувача за поточний контроль оцінюється в балах, фіксується в журналі.

Якщо формою підсумкового семестрового контролю є залік, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або прездати якусь тему, написавши підсумковий тест тощо).

Порядок проведення заліку визначає викладач у силабусі. Питання, завдання заліку зазначати не обов'язково.

У своїй діяльності керуємося «Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» та «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Перелік питань до заліку

1. Психологія процесу навчання, визначення дидактичних завдань.
2. Методична майстерність викладача як вияв свого «Я».
3. Професійна компетентність, зміст і шляхи її оцінки в умовах ЗВО.
4. Педагогічні здібності до педагогічної діяльності.
5. Знання викладача ЗВО – головний елемент його професійної діяльності.
6. Дидактичні уміння та навички в системі методичної майстерності викладача.
7. Особисті якості викладача як фактор стимулювання ефективності навчання.
8. Педагогічна техніка: сутність, структура. Психорегуляція у навчальному процесі.
9. Педагогічне спілкування як дидактична взаємодія.
10. Педагогічна технологія спілкування у процесі викладацької діяльності.
11. Етапи діяльності викладача.
12. Правила як опис педагогічної діяльності.
13. Головні вимоги до викладання у процесі проведення семінару.
14. Професійно-педагогічна діяльність викладача.
15. Уміння, навички, особисті якості викладача у системі викладацької діяльності.
16. Підготовка плану семінару з теми освітнього компонента.
17. Створення педагогічної задачі.
18. «Я-концепція» К. Роджерса.
19. Методика вдосконалення майстерності викладача як суб'єкта спілкування.
20. Мовлення як засіб ефективного спілкування.
21. Управлінський стиль викладача.
22. Індивідуальна методична діяльність викладача.
23. Сутність, значення педагогічного спілкування.
24. Основні чинники ефективного спілкування викладача зі здобувачами.
25. Основний зміст методики спілкування у навчальному процесі ЗВО.
26. Структура процесу спілкування.

- 27.Професійно-педагогічний стиль спілкування.
 28.Рецензія на проведену викладацьку дію.
 29.Уміння, навички, особисті якості викладача в системі викладацької діяльності.

30.Професійно-педагогічна діяльність викладача.

Примірна тематика творчих робіт:

- 1.Формування «Інформаційного пакету ECTS» спеціальності.
- 2.Розроблення структурно-логічної схеми підготовки фахівців зі спеціальності.
- 3.Складання навчального плану підготовки фахівців за спеціальністю (за стандартами ECTS).
- 4.Удосконалення змісту освіти за Болонськими стандартами.
- 5.Розроблення моделей якості підготовки спеціалістів, кваліфікаційні характеристики. Критерії оцінювання.
- 6.Розроблення навчально-методичного комплексу дисципліни за стандартами ECTS.
- 7.Розроблення системи контролю навчально-творчої діяльності здобувачів.
- 8.Розроблення рейтингової моделі оцінювання навчально-творчої діяльності здобувачів.
- 9.Удосконалення систем Диференціації контролю знань, умінь і навичок студентів.
- 10.Розроблення часткової методики викладання дисципліни за стандартами ECTS.
- 11.Упровадження інноваційних технологій навчання у закладах вищої освіти.
- 12.Упровадження кредитно-модульної технології навчання у закладах вищої освіти.
13. Розроблення моделей індивідуальних робіт студентів в умовах Болонського процесу.
14. Розроблення альтернативних систем навчання в умовах Болонського процесу.
15. Розроблення навчальної програми спеціальності за стандартами ECTS.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси.

Методичне забезпечення

1. Сохацька О. А. Особистість як мета виховання у сучасній школі. *Педагогічна теорія та педагогічний досвід: перспективи і розвиток: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Луцьк, 1999. С.167-170.
2. Сохацька О. А. Специфіка формування світоглядної культури шкільної молоді. Проблеми педагогічної технології. Луцьк, 2000. №1. С. 74-81.
3. Сохацька О. А. Духовно-ціннісний аспект формування світоглядної культури особистості. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді* / зб. наук. праць. Київ, 2002. Кн.1. С. 31-35.
4. Сохацька О. А. Світоглядна культура студентської молоді в системі особистісного орієнтованого виховання. *Педагогічний пошук*. Науково-методичний вісник. Луцьк, 2002. №4. С. 20-21.
5. Сохацька О. А. Сутність і багатоманітність культури» з курсу «Людина і суспільство» для 11 класу: методична розробка. *Педагогічний пошук*. Луцьк : ВППО, 2004. С. 47-49.
6. Сохацька О. А. Духовність: методична розробка з курсу «Людина і суспільство» для 11 класу: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції *Духовність особистості: Методологічні та методичні аспекти*. Луцьк. 2004. С.186-192.
7. Сохацька О. А. Особа і світ її цінностей. *Громадянська освіта як чинник розвитку демократичного суспільства: матеріали обласних педагогічних читань*. Луцьк : ВППО, 2006. С. 3-10.
8. Сохацька О. А. Духовно-ціннісні виміри людського життя. *Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки. Філософські науки*. 2009. № 19. С.33-37.
9. Сохацька О. А. Формування духовності учнівської молоді в процесі вивчення культурологічних дисциплін. *Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки. Філософські науки*. 2009. № 28. С. 33-35.
10. Сохацька О. А. Світ цінностей як складова духовної культури особистості. *Українська державність: історія та сучасність, присвяченої 20-й річниці Всеукраїнського референдуму: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2012. С. 96-99.
11. Сохацька О. А. Громадянська спрямованість життєтворчості сучасної молоді людини: *матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених*, м. Київ, 12 квітня 2012р / КНУ імені Тараса Шевченка. Київ, 2012. С. 70-72.
12. Сохацька О. А. Творчий потенціал світоглядної культури особистості. *Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки. Філософські науки*. 2012. № 15. С.55-57.
13. Сохацька О. А. Методика навчання культурологічних дисциплін у ЗВО: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк. 2023. 320 с.

14. Сохацька О. А. Методика навчання культурологічних дисциплін у ЗВО: електронний освітній компонент дистанційного навчання в програмі «Moodle» для здобувачів напрямку підготовки магістра, галузі знань 03Гуманітарні науки, за освітньо-професійною програмою Культурологія спеціальності 034 Культурологія (рекомендовано до використання в навчальному процесі науково-методичною радою ВНУ імені Лесі Українки (протокол №2 від «25 жовтня» 2023 р.))URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2506>.

Основна література:

1. Бех І. Д. Особистісно орієнтована освіта: теорія і практика: монографія. Київ: Либідь, 2019. 304 с.
2. Волкова Н. П. Педагогічна майстерність викладача вищої школи : навч. посіб. Київ: Академія, 2018. 248 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ: Академвидав, 2020. 352 с.
4. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освіті. Київ: Знання України, 2021. 520 с.
5. Луговий В. І. Педагогічна майстерність у системі вищої освіти України. Київ: Педагогічна думка, 2020. 198 с.
6. European Commission. Key Competences for Lifelong Learning. Luxembourg : Publications Office of the EU, 2019.
7. Hattie J. Visible Learning: Feedback. London: Routledge, 2020. 328 p.
8. OECD. Future of Education and Skills 2030. Paris: OECD Publishing, 2019. URL: <https://www.oecd.org/education/2030-project/> (дата звернення: 15.01.2026).
9. Zimmerman B. J., Schunk D. H. Self-Regulated Learning and Academic Achievement. New York: Routledge, 2018. 284 p.

Додаткова література:

1. Андреева Т. В. Психолого-педагогічні аспекти професійної комунікації: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2021. 256 с.
2. Бондаренко Л. О., Максименко І. І. Педагогічні компетентності сучасного викладача: навч. посіб. Харків: Ранок, 2020. 240 с.
3. Васильєва О. М. Психологія педагогічної праці: підруч. Львів: Світ, 2019. 312 с.
4. Златкіна Т. І. Методика навчання та педагогічна діяльність: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2022. 288 с.
5. Костюк В. В. Психолого-педагогічне консультування: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2018. 264 с.
6. Hargreaves A., Fullan M. Professional Capital: Transforming Teaching in Every School. New York: Teachers College Press, 2018. 240 p.
7. McLean L., Powell D. Teaching for Student Learning: Becoming an Accomplished Teacher. 2nd ed. London: SAGE Publications, 2019. 312 p.

8. Webb C., Vulliamy G. Learning to Teach in the Secondary School: A Companion to School Experience. 8th ed. London: Routledge, 2023. 496 p.

Інтернет-ресурси:

1. European Commission. Education and Training. URL: <https://education.ec.europa.eu>;

2. OECD. Education Policy Outlook. URL: <https://www.oecd.org/education/policy-outlook>;

3. ERIC – Education Resources Information Center. URL: <https://eric.ed.gov>;

4. Teaching and Teacher Education: An International Journal of Research and Studies. URL: <https://www.sciencedirect.com/journal/teaching-and-teacher-education>.

5. Інституційний репозитарій <https://evnuir.vnu.edu.ua/>.

6. Електронні ресурси НБУВ <https://www.nbuv.gov.ua/node/2116>

7. Ресурси. Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки. <https://library.vnu.edu.ua/resource/>